

KÖNYVISMERTETÉS

A fej és nyak képalkotó vizsgálata

Ulrich Mödder, Mathias Cohnen, Kjell Andersen,
Volkher Engelbrecht, Benjamin Fritz
Thieme Kiadó, 2008

ISBN 978-3-13-144081-5 (Amerikán kívül)

A flexibilis zsebkönyv a kiadónál 2006-ban megjelent Pareto sorozat német nyelvű kötetének angol fordítása.

A könyv szerzői – a düsseldorfi egyetem radiológusai, valamint az ambergi radiológia vezetője – az emberi szervezet legösszetettebb régiójának rövid képalkotó diagnosztikáját adják kezünkbe.

Lokalizáció szerinti felosztás alapján a könyv tíz fejezetből áll. Minden fejezet alfejezetekre oszlik, melyek többnyire egy-egy kórképek felelnek meg.

A fejezetek: 1. Koponyaalap (8 alfejezet), 2. Sziklacson (10), 3. Orbita (11), 4. Orrmelléküregek (12), 5. Garat (6), 6. Gége (8), 7. Szájüreg (9), 8. Nyálmirigyek (10), 9. Nyaki lágyrészek (11), 10. Nyirokcsomók (5).

A kórképek között megtalálhatjuk a traumás, a degeneratív, a gyulladásos és a tumoros elváltozásokat. Ez utóbbiaknál talán nagyobb hangsúlyt kaphatna a kezelések utáni állapotok bemutatása, mivel a tumoros betegség miatt végzett képalkotó vizsgálatoknak több mint 80%-a kontroll vizsgálat. Igen hasznos a variációk tárgyalása (pl. nyálmirigyek), a CT és MR-képeken mérhető normálértékek ismertetése.

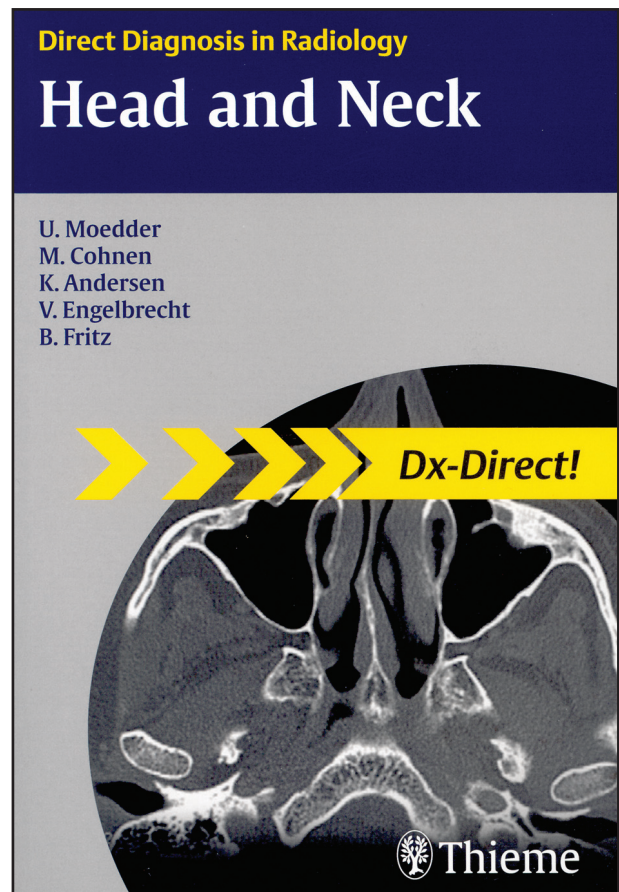
Az alábbi tárgyalási szempontok szerint történik az egyes kórképek bemutatása:

Rövid meghatározás. Összefoglalja a szükséges epidemiológiai, etiológiai, pathophysiologiai, pathogenetikai ismereteket.

Képalkotó eljárások. A fej-nyak régióban sok esetben az MR-rel azonos értékű vizsgálat lehet a CT, a csontos területeken pedig gyakran nélkülözhetetlen. A bemutatott képekből megállapítható, hogy a szerzők szerint a CT vagy az MR az alkalmasabb vizsgálati mód. Az egyes kórképek CT- és MR-tünettanáról részletes leírást ad a könyv, külön hangsúlyozva a pathognomikus jeleket.

A 137 CT-kép többsége axiális, kisebb része direkt koronális síkú; kevés a rekonstruált koronális síkú felvétel. A 119 MR-kép az immár hagyományosnak nevezhető szekvenciákkal készült (T1W, T2W, FST2W, postGad T1W, FST1W).

Klinikai kép. A típusos tünetek, a terápiás lehetőségek, a körlefeljárás és a prognózis ismertetésével nagy segítséget nyújt a könyv az anamnesztikus adatok felhasználásához a vizsgálatok kivitelezésében valamint a CT- és MR-képek értékelésében. Megtudhatjuk továbbá, hogy

mit vár a klinikus a radiológustól az egyes kórképeknél: olykor csak a diagnózist, máskor stádium-meghatározást, az elváltozás kiterjedését, a biopszia-vételhez pontos lokalizációt.

Differenciáldiagnosztika – tipikus hibák. A könyv felhívja figyelmünket a képalkotó vizsgálatok korlátaira.

A 262 oldalnyi terjedelemnek kb. 40%-át az ábrák és ábraszövegek teszik ki. A CT- és MR-képek jó minőségűek. Az ábraszövegek szerkezete más publikációkban is ajánlható: a szöveg első frázisa a diagnózis, és csak utána olvasható részletesen, hogy milyen jellegű képen hogyan mutatkozik az elváltozás.

Összefoglalva: a Head and Neck zsebkönyv sok ismeretet és új szemléletet kínál a fül-orr-gégésznek, szemésznek, onkológusoknak: segíti őket a rendelkezésükre bocsátott CT-és MR-képek megértésében. Várható, hogy a képalkotók értékét ismerő klinikusok megfelelő indikációval küldik betegeiket vizsgálatra. A könyv természetesen főként a CT- és MR-laborban dolgozó radiológusok számára készült. Segíti mindennapi munkájuk aktuális eseteinek értékelését, de rövidege, áttekinthetősége folytán az egész könyv, mint egy jól körülírt vizsganyag, meg is tanulható. Azt tartalmazza, aminek ismerete egy szakvizsgáló fiatal radiológustól elvárható. Ezért – hasonlóan a Dx-Direct sorozatban már megjelent Brain Imaging zsebkönyvhöz – alkalmasnak tartom a radiológus szakvizsga számonkérhető anyagának.

Várallyay György dr.